

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/171/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114209121
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114209121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: A. M., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX, zast.: JUDr. Anna Žedényiová, advokátka, Palackého 85/5, Trenčín, proti žalovaným: 1/ A. A., nar. X.X.XXXX, bytom S. XX, J., 2/ W. A., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XX, J., obaja zast. Advokátskou kanceláriou: Škoda Legal, s.r.o., Komenského 18/B, Banská Bystrica, o vypratanie nehnuteľnosti, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16C/72/2014-88 zo dňa 1. decembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 74,58 eur k rukám jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd v celom rozsahu vyhovel žalobe žalobcu a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť vypratať byt č. XX, X. p. bytového domu - S. X, 11-18 b. j. so súpisným číslom XXXX, vchod S. XX, na ul. S. v J., zapísaný na LV č. XXXXX pre k. ú. J. a tento odovzdať žalobcovi, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania 99,50 eur a k rukám zástupcu žalobcu trovy právneho zastúpenia 728,90 eur, všetko do troch dní právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou § 685 ods.1, § 123, § 39, § 3 ods. 1, § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vecne argumentoval tým, že žalovaní považujú darovaciu zmluvu, ktorou sa žalobca stal vlastníkom spornej nehnuteľnosti, za absolútne neplatný právny úkon, ktorý daryňa Mgr. O. A. urobila v rozpore s dobrými mravmi s úmyslom zabrániť prevodu bytu v prípade neúspechu v prebiehajúcom súdnom spore. V danom prípade je síce nesporné, že daryňa porušila záväzok vyplývajúci zo zmluvy o budúcej zmluve /čo bolo potvrdené rozhodnutím KS Trnava/, avšak toto jej konanie nerobí darovaciu zmluvu neplatnou pre rozpor s dobrými mravmi. Uzavretím darovacej zmluvy medzi Mgr. O. A. a žalobcom /resp. vkladom zmluvy a vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností/ práva a povinnosti zo zmluvy o budúcej zmluve zanikli. Poukázal na ust. § 123 Obč. zák., ktorý daryňu oprávňoval v nakladaní s predmetom vlastníctva, až do zmeny vlastníctva - zápisu vlastníckeho práva navrhovateľa do KN. V zmysle Rozsudku NS SR 1Cdo 31/2000 zo dňa 30.1.2010 „ak tá istá nehnuteľnosť bola prevádzaná dvakrát, resp. viackrát, stane sa jej vlastníkom ten, komu ako prvému bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ten, kto bol dvojitém scudzením poškodený, má nárok na náhradu vzniknutej škody podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu /§ 420 a nasl. Obč. zák./.. Teda pokiaľ aj KS Trnava nahradil prejav vôle - uzavretie kúpnej zmluvy, tomuto predchádzala darovacia zmluva a zápis vlastníckeho práva na

žalobcu, do ktorej doby mohla daryňa s nehnuteľnosťou ako svojím vlastníctvom nakladať a voči nej je prípadne možné uplatňovať si náhradu škody. Vzhľadom na uvedené sa však nemôže jednať o neplatný právny úkon. Podľa § 133 Obč. zák. vlastníctvo k nehnuteľnosti sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Samotná skutočnosť, že sa v prípade darovacej zmluvy jednalo o prevod medzi osobami blízkymi, nemá za následok neplatnosť takej zmluvy. Tak ako zmluva o budúcej zmluve zaväzuje len samotných účastníkov zmluvy a nie i ostatné subjekty, tak i v prípade neúčinnosti právneho úkonu sa nejedná o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ale o neúčinnosť voči konkrétnemu subjektu /i tu je však úspešnosť žaloby podmienená viacerými faktormi vrátane úmyslu krátiť veriteľa/. S poukazom na uvedené potom nie je ani rozhodujúci skutočný dôvod, pre ktorý došlo k uzavretiu darovacej zmluvy, rozhodujúcou je skutočnosť, že daryňa nakladala so svojím vlastníctvom v súlade so zákonom, k vkladu darovacej zmluvy došlo zákonným spôsobom a prípadné nároky vyplývajúce žalovaným zo zmluvy o budúcej zmluve, si môžu uplatňovať len voči Mgr. O. A., nie však vo vzťahu k žalobcovi.

Okolnosť porušenia záväzku zo zmluvy o budúcej zmluve podľa § 50a OZ jej účastníkom, ktorý prevzatú zmluvnú povinnosť o prevode nehnuteľnosti nerešpektoval a budúcu zmluvu neuzavrel, ale uzavrel zmluvu s treťou osobou /v tomto prípade darovaciu zmluvu/ sama osebe nezakladá rozpor s dobrými mravmi, a teda nemá za následok neplatnosť darovacej zmluvy. Účel darovacej zmluvy nemožno považovať za rozpor s dobrými mravmi. Porušenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o budúcej zmluve pôsobí len medzi účastníkmi tejto zmluvy a nemá vplyv na právne postavenie navrhovateľa ako tretej osoby. Súdna judikatúra a prax dospela k záveru, že porušením skoršej zmluvnej povinnosti nenastala neplatnosť následného právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi. Treba rozlišovať vecnoprávny účinok /vklad do katastra nehnuteľnosti/ od obligračného účinku zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorým je vznik nároku žiadať prevedenie vlastníckeho práva. Zmluva o prevode nehnuteľnosti nemá prevodný účinok, ale má účinok obligračný, ktorým zaväzuje scudziteľa - prevodcu. Na tento nadväzuje vklad do katastra nehnuteľností podľa § 133 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa nadobúda v prípade nehnuteľnosti vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností. S poukazom na uvedené v danej veci nebol zistený žiadny dôvod, ktorý by zakladal neplatnosť darovacej zmluvy podľa § 39 Obč. zák. Zmluva neodporuje žiadnemu ustanoveniu zákona a nie je možné vyvodiť ani rozpor zmluvy s dobrými mravmi.

Skutočnosť, že nebol splnený záväzok zo zmluvy o budúcej zmluve, nezakladá právny titul žalovaným na užívanie bytu. Pokiaľ nedošlo k fyzickému odovzdaniu predmetu daru žalobcovi, toto nemá za následok neplatnosť zmluvy ani žiadne iné relevantné právne účinky /nejedná sa o huteľnú vec, u ktorej je odovzdanie a prevzatie veci spravidla nutné/, vlastníctvo k nehnuteľnosti vzniká vkladom do katastra nehnuteľností. Ani samotná skutočnosť, že žalobca ako obdarovaný nevenoval pozornosť predchádzajúcemu súdnemu konaniu a tomu, že v byte bývajú žalovaní, nemá za následok neplatnosť zmluvy. Ako bolo uvedené, daryňa nakladala s predmetom vlastníctva, darovacia zmluva spĺňala všetky zákonné náležitosti a neboli zistené žiadne dôvody neplatnosti tohto právneho úkonu. Vlastnícke právo v prospech žalobcu bolo zapísané skôr ako nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie v konaní 13C 60/2011. Obsahom a záväzkom daryne zo zmluvy o budúcej zmluve nie je dôvod v tomto konaní sa zaoberať, nakoľko bola predmetom uvedeného konania a za daných okolností vzhľadom na prevod vlastníckeho práva toto rozhodnutie samo osebe nemá vplyv na posúdenie nároku v tomto konaní, keď žalovaní nepreukázali žiadny relevantný právny titul na užívanie bytu - keď v dôsledku prvotného zápisu vlastníckeho práva v prospech žalobcu už nie je možné na základe súdneho rozhodnutia vo veci 13C 60/2011 ich vlastníctvo zapísať. Rovnako spochybňovanie účelu uzavretia darovacej zmluvy je irelevantné, nakoľko ako bolo uvedené, účel darovacej zmluvy za daných, resp. obdobných okolností, nemožno považovať za rozpor s dobrými mravmi. Na strane žalovaných nevznikol žiadny právny titul na užívanie nehnuteľností vo vzťahu k žalobcovi ako vlastníčkovi nehnuteľnosti, a teda byť užívajú bez právneho dôvodu. Za daného stavu potom súd konštatoval, že nárok je v celom rozsahu dôvodný a preukázaný, a preto bolo potrebné mu vyhovieť. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal súd náhradu trov konania za súdny poplatok, ako aj trovy právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia, napísanie návrhu, vyjadrenie k odporu, pojednávanie 4. 12. 2014 á 61,87 eur, paušál á 8,04 eur, pojednávanie 26. 6. 2015, 1. 12. 2015 á 64,53 eur, paušál á 8,39 eur, cestovné Trenčín - Trnava a späť vozidlom Wolswagen /spotreba 7,4/100 km/ za každé pojednávanie 2,88,9 kmx0,291 = 51,74 eur, 3x51,74 eur = 155,22 eur, strata času za 1 cestu na pojednávanie 4xpolhodina á 12,35 eur = 49,40 eur, 3x49,40 eur = 148,20 eur, spolu trovy právneho zastúpenia 728,90 eur, v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) /, § 14 ods. 1, 15 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. /doklady o vozidle boli súdu predložené/.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Majú za to, že darovacia zmluva, na základe ktorej žalobca nadobudol nehnuteľnosť, ktorej vypratania sa v tomto konaní domáha, je absolútne neplatným právnym úkonom. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nezohľadnil všetky okolnosti, ktoré uzavretiu predmetnej darovacej zmluvy predchádzali a posudzovanie neplatnosti pre rozpor s dobrými mravmi zúžil len na rovinu porušenia záväzku zo zmluvy o budúcej zmluve ktorú žalovaní 1/ a 2/ uzatvorili s matkou žalobcu. Matka žalobcu Mgr. O. A. uzavrela so žalovanými 1/ a 2/ dňa 5.11.2002 zmluvu o budúcej zmluve, na základe ktorej bola Mgr. A. povinná previesť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti do piatich dní od okamihu nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. V čase podpisu zmluvy o budúcej zmluve žalovaní predpokladali, na základe prísľubu Mgr. A., že nadobudnutie vlastníckeho práva k bytu Mgr. A. a následné uzavretie kúpnej zmluvy je len otázkou krátkeho času. V dôsledku narušenej statiky bytového domu došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva Mgr. A. až v roku 2010, vzhľadom k skutočnosti, že cena predmetného bytu sa od roku 2002 podstatne zmenila, a Mgr. A. odmietla plniť svoj záväzok zo zmluvy o budúcej zmluve a žalovaným ponúkala v roku 2012 predmetný byt ku kúpe za cenu 68.000 eur (resp. po zohľadnení rekonštrukcie požadovala uhradenie sumy 50.000 eur). Nakoľko z jednaní Mgr. A. bolo zjavné, že nehodlá svoj záväzok plniť, obrátili sa žalovaní 1/ a 2/ na súd, aby došlo k nahradeniu prejavu vôle Mgr. A., na základe kúpnej zmluvy k predmetnému bytu v zmysle zmluvy o budúcej zmluve. V konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp.zn. 13C/60/2011 Mgr. A. poprela uzavretie zmluvy o budúcej zmluve ako aj prevzatie sumy 470.000,- Sk. Okresný súd rozsudkom zo dňa 15.2.2012 žalobu žalovaných 1/, 2/ zamietol, a napriek skutočnosti, že uvedené rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, previedla Mgr. A. predmetný byt na žalobcu, teda svojho syna. Napriek tomu, že v konaní pred súdom prvého stupňa bolo zo strany žalobcu a jeho matky prezentované, že prevod bytu bol uskutočnený za účelom, aby v byte býval a záležitosť so žalovanými riešil žalobca, z jeho výpovede pred prvostupňovým súdom je zjavné, že tieto tvrdenia boli účelové „navrhovateľ nedisponoval kľúčmi od predmetného bytu, nemal vedomosť o rekonštrukcii, resp. o prácach vykonaných v bytovom dome, neuhrádzal žiadne poplatky za byt alebo spojené s užívaním bytu, vo svojom mene s odporcami nekomunikoval, ani ich nekontaktoval a to ani za účelom vypratania nehnuteľnosti“. Ako vo svojej výpovedi žalobca viackrát uviedol, záležitosti ohľadne bytu riešila aj naďalej jeho matka Mgr. A.. Aj vyjadrenia Mgr. A. tak, ako žalobcu, boli účelové a nezakladali sa na pravde, nakoľko prekrúcali skutočnosť. Je pravdou, že samotné porušenie záväzku zo zmluvy o budúcej zmluve samo o sebe nezakladá rozpor darovacej zmluvy s dobrými mravmi a preto je nevyhnutné v tejto súvislosti skúmať aj okolnosti uzavretia danej darovacej zmluvy. Nie je možné sa stotožniť so záverom súdu prvého stupňa, že Mgr. A. bola v čase uzavretia darovacej zmluvy vlastníčkou predmetného bytu a teda bola bez ďalšieho oprávnená takúto zmluvu uzavrieť. Prevod predmetného bytu počas prebiehajúceho súdneho konania, predmetom ktorého je nahradenie prejavu vôle smerujúceho k prevodu bytu na žalovaných, je nutné považovať za úkon vykonaný za účelom zmariť prevod vlastníckeho práva na žalovaných do budúcnosti. Napriek skutočnosti, že Mgr. A. bola v čase darovania vlastníčkou predmetného bytu, táto skutočnosť sama o sebe nezakladá platnosť darovacej zmluvy, nakoľko je potrebné skúmať aj ostatné náležitosti, ktoré daný právny úkon musí spĺňať. Ako je zjavné z výpovede žalobcu napriek tomu, že v katastri nehnuteľností figuruje žalobca ako vlastník predmetného bytu, na jeho strane absentuje animus possidendi - vôľa vlastníka nakladať s vecou ako s vlastnou. Tvrdenie svedkyne A. o tom, že si myslela, že byt môže previesť, keďže vyhrala súd, nie je možné akceptovať, nakoľko Mgr. A. bola v konaní zastúpená advokátom a je nutné prezumovať, že bola poučená o účinkoch rozhodnutia súdu prvého stupňa. Akceptovaním platnosti darovacej zmluvy s odôvodnením oprávnenia účastníkov takúto zmluvu uzavrieť, prípadne poukazovaním na iné inštitúty právnej ochrany dochádza k redukcii posudzovania všeobecných náležitostí právnych úkonov, teda súladu právneho úkonu s dobrými mravmi. Je v rozpore so zásadami právneho poriadku Slovenskej republiky, aby bola poskytnutá právna ochrana konaniu žalobcu a jeho matky, ktoré účelovo obchádza zmluvné nároky žalovaných a v rozpore s dobrými mravmi marí čo i len možnosť upokojenia nárokov žalovaných. Je pravdou, že pojem dobré mravy sú pojmom všeobecným, ktorého obsah sa posudzuje v závislosti na okolnostiach konkrétneho prípadu. Úlohou tohto inštitútu je korigovať prílišnú tvrdosť následkov konania, ktoré síce je v súlade s právnymi predpismi, svojím účelom však zákon obchádza, resp. aplikáciou zákonných ustanovení nastáva stav, ktorý porušuje proporčnú vyváženosť medzi záujmami zúčastnených subjektov a záujmom celej spoločnosti. Je nevyhnutné posudzovať platnosť právneho úkonu vždy s prihliadnutím na to, či takýto právny úkon nie je v rozpore s dobrými mravmi resp. či právny úkon nepredstavuje subjektívne zneužitie práva. Má za to, že súd prvého stupňa nedostatočne posúdil okolnosti za ktorých žalobca nadobudol byt, ktorého vypratania sa v konaní domáha. Rovnako má za to, že z chovania ako aj z výpovedí žalobcu a Mgr. A. je zjavné, že uzavretie darovacej zmluvy bolo účelové, s úmyslom zmariť

prevod predmetného bytu na žalovaných. Na základe uvedeného žiadajú, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Trnave a návrh žalobcu o vypratanie nehnuteľnosti v celom rozsahu zamietol.

K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca. Uviedol, že v danom prípade prebehlo pomerne rozsiahle dokazovanie, ktoré sa v niektorých prípadoch nieslo v znamení invektív zo strany žalovaných obviňované zo spáchania trestného činu a pod.. V čase uzavretia darovacej zmluvy neexistovalo žiadne rozhodnutie alebo iná skutočnosť, ktorá by obmedzovala Mgr. A. v jej vlastníckom práve, navyiac tu už existovalo rozhodnutie okresného súdu vydané v prospech Mgr. A. a preto jej nič nebránilo, aby vlastnícke právo k bytu previedla na žalobcu. Žalobca, ako uviedol aj pred súdom prvého stupňa vedel o prebiehajúcom súdnom spore a vedel, že návrh žalobcov bol zamietnutý a predmetný byt je jeho matky. Zo strany žalobcu a jeho matky tu bola skutočná vôľa byť previesť a nadobudnúť ho do vlastníctva. Záver žalovaných 1/ a 2/ a špekulatívnom úmysle žalobcu a jeho matky s cieľom zmařit' vykonateľnosť rozhodnutia nie je ničím podložený a je v rozpore s obsahom súdneho spisu. Žalobca a jeho matka v čase uzavretia darovacej zmluvy nemali ani čo zmařit', nakoľko Okresný súd Trnava návrh žalobcov 1/ a 2/ zamietol. Predmetná darovacia zmluva má všetky zákonom stanovené náležitosti a vzhľadom na časový okamih jej uzavretia nerozporuje dobrým mravom a ani výkon práv nie je v rozpore s dobrými mravmi. Vlastnícke právo na žalobcu prešlo dňom právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností. Na základe uvedeného navrhuje, aby Krajský súd v Trnave rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil a zároveň mu priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolatelia podľa obsahu použili zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v prevažnom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na doplnenie správnosti záverov súdu prvého stupňa s ohľadom na odvolacie námietky žalovaných odvolací súd dodáva ešte nasledovné:

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu v prejednávanej veci bolo, či súd prvého stupňa správne rozhodol o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ vypratať byt č. XX, X. p. bytového domu - S. X, 11-18 b. j. so súpisným číslom XXXX, vchod S. XX, na ul. S. v J.. Žalovaní 1/ a 2/ v odvolaní namietali, že súd prvého stupňa nedostatočne posúdil okolnosti, za ktorých žalobca nadobudol byt a nezohľadnil okolnosti uzavretia darovacej zmluvy medzi žalobcom a jeho matkou Mgr. A., nakoľko táto bola uzatvorená v čase prebiehajúceho súdneho konania o nahradenie prejavu vôle a takéto konanie Mgr. A. je možno vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, za účelom zmařit' prevod vlastníckeho práva na žalovaných a teda úkon (uzavretie darovacej zmluvy) je neplatný.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práva oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

K uzatvoreniu darovacej zmluvy prišlo počas súdneho konania prebiehajúcim na Okresnom súde Trnava, potom ako súd prvého stupňa žalobu žalovaných (v danom konaní žalobcov - o nahradenie prejavu vôle žalovanej na uzavretie kúpnej zmluvy ohľadom bytu, ktorého vypratania sa žalobca domáha touto žalobou) zamietol rozsudkom pod č. k. 13C 60/2011-114 zo dňa 15.02.2012 Vklad vlastníckeho práva bol povolený na základe darovacej zmluvy pod č. V 1990/12 - darovacej zmluvy právoplatnej dňa 10.05.2012-vz. 2101/12.

Ako je už vyššie uvedené, súd prvého stupňa v konaní vedenom na Okresnom súde v Trnave rozsudkom pod č.k. 13C 60/2011-114 zo dňa 15.02.2012 žalobu žalobcov o nahradenie prejavu vôle žalovanej na uzavretie kúpnej zmluvy zamietol, keď Krajský súd v Trnave rozsudkom pod č.k. 11 Co 225/2012-170 zo dňa 18. decembra 2013 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a nahradil vyhlásenie vôle žalovej (p. A.) na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytu. Bezprostredným účinkom právoplatnosti takéhoto rozsudku je, že zmluva sa považuje za uzatvorenú dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Ak účastník zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy prevedie vec, ktorej budúci prevod je obsahom tejto zmluvy, platnou zmluvou na tretiu osobu, práva a povinnosti zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy zaniknú pre nemožnosť plnenia a medzi účastníkmi zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy vznikne zodpovednostný vzťah. Pretože porušenie povinností zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy má právne dôsledky len pre účastníkov tejto zmluvy, nespôsobuje bez ďalšieho neplatnosť prevodu veci na tretiu osobu (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 1Obdo V23/2007)

Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že k prevodu nehnuteľnosti (bytu) prišlo zo strany p. A. na žalobcu po tom ako rozhodol súd prvého stupňa a pred tým ako odvolací súd, a došlo platne (opak nebol preukázaný) na základe darovacej zmluvy k prevodu vlastníckeho práva k bytu na žalobcu. Súd prvého stupňa správne poukázal na to, že daryňa nakladala so svojím vlastníctvom v súlade so zákonom, k vkladu darovacej zmluvy došlo zákonným spôsobom a prípadné nároky vyplývajúce žalovaným zo zmluvy o budúcej zmluve, si môžu uplatňovať len voči Mgr. O. A., nie však vo vzťahu k žalobcovi. Preto odvolací súd je toho názoru, že súd v tomto konaní ani nemôže riešiť ako predbežnú otázku platnosť darovacej zmluvy uzatvorenej medzi Mgr. O. A. a žalobcom, keďže p. A. nie je účastníkom tohto konania.

Odvolací súd je však i toho názoru, že konanie matky žalobcu nemožno považovať za také, ktoré by mohlo spôsobiť neplatnosť darovacej zmluvy z dôvodu konania v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Pojem dobré mravy Občiansky zákonník ani iná právna norma nedefinuje, vo všeobecnosti možno hovoriť o takých pravidlách morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to súhrn etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť, ktorá smeruje proti takýmto pravidlám potom možno označiť za konanie proti dobrým mravom. Podľa názoru odvolacieho súdu konanie matky žalobcu spočívajúce v uzatvorení darovacej zmluvy ako konanie v rozpore s dobrými mravmi nie je. Ani z okolností, na ktoré poukazovali samotní žalovaní sa uvedené vyvodit' nedá. I za predpokladu, že Mgr. A. mala vedomosť o tom, že žalovaní podajú voči rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, uvedené samo o sebe nestačí pre vyvodenie záveru o účelovosti jej konania. Z vykonaného dokazovania odvolací súd nemá preukázaný úmysel matky žalobcu zmařit prevod vlastníckeho práva na žalovaných, pokiaľ v tom čase vo veci ešte nebolo rozhodnuté odvolacím súdom, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil. Uvedené nemožno vyvodit' ani z jej výsluchu, ale ani z iných dôkazov predložených žalovanými, resp. vykonanými pred súdom prvého stupňa. Navyše odvolací súd poukazuje i na to, že v sporoch týkajúcich sa nehnuteľnosti sa často stáva, že predmetná nehnuteľnosť je v priebehu súdneho konania viacnásobne prevedená na inú osobu, čím sa žalobcovi komplikuje situácia s ustálením okruhu pasívne legitimovaných osôb. Nebýva ničím výnimočným, že bezprostredne po podaní žaloby proti osobe, ktorá je v katastri nehnuteľnosti evidovaná ako vlastník nehnuteľnosti, dôjde k prevodu nehnuteľnosti na tretiu osobu.

Tak ako konštatoval súd prvého stupňa okolnosť porušenia záväzku zo zmluvy o budúcej zmluve podľa § 50a OZ jej účastníkom, ktorý prevzatú zmluvnú povinnosť nerešpektoval a budúcu zmluvu neuzavrel, ale uzavrel s treťou osobou (v tomto prípade darovaciu zmluvu) sama osobe nezakladá rozpor s dobrými

mravmi a teda nemá za následok neplatnosť darovacej zmluvy. Tu odvolací súd poukazuje i na Rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 27. marca 2007, sp. zn. 1 Cdo 107/2006, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2008, kde " Zmluva o budúcej zmluve (§ 50a Občianskeho zákonníka) pôsobí len medzi účastníkmi tejto zmluvy. Nedodržanie záväzku budúceho predávajúceho vyplývajúceho zo zmluvy o budúcej zmluve a následné uzavretie kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti s treťou osobou nespôsobuje bez ďalšieho neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o budúcej zmluve zaniknú pre nemožnosť plnenia."

Žalobou uplatnený nárok žalobcu na vypratanie predmetného bytu žalovanými je legitímnym nárokom, nakoľko ako vlastník predmetného bytu, na ktorého bolo prevedené vlastnícke právo vyššie spomínanou darovacou zmluvou, má právo nakladať s bytom a dožadovať sa i jeho vypratania, keďže žalovaní užívajú predmetný byt bez právneho dôvodu.

V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosti prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Súd prvého stupňa túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správny, vrátane závislého výroku o náhrade trov prvostupňového konania s použitím § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca a preto mu vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalovaným. Žalobca si trovy odvolacieho konania uplatnil vo výške 74,58 eur (66 eur + 8,58 eur) v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z., preto mu ich náhradu odvolací súd priznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.